

פרוטוקול מס' 133

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים
יום ג', כ"ה בחשוון תשל"ו - 30.9.75, שעה 10.00

נכחו:

חברי הוועדה: ח. גרוסמן - היו"ר
י. בארי
מ. גז
א. ורדיגר
ה. זיידל
מ. חריש
מ. ידיד
ח. שמעוני

מוזמנים:
א. וולף - משרד הבריאות
ד. נוראל - משרד הבריאות
מ. גלס - משרד המשפטים
י. כפלאווי - משרד העבודה
ד"ר נחן - המוסד לביטוח לאומי
א. לאור - משרד האוצר

מזכיר הוועדה: ש. כרם

רשמה: צ. ספרן

סדר היום: חוק ביטוח בריאות, תשל"ג-1973, סעיפים 84, 85, 86.

היו"ר ח. גרוסמן: אני פותח את הישיבה.

חוק ביטוח בריאות, תשל"ג-1973

סעיף 84:

ביקשנו ממר וולף שיסביר לנו מהי הקונספציה ביחס להרכב המספרי של המועצה.

א. וולף: כל מה שאומר אינו אלא תרגיל אדיחמטי שנעשה אצלנו. זהו תרגיל שאינו מחייב, אינו מביע עמדה, אלא בגדר נסיון להגיע למספר מינימלי של חברי מועצה, מצד אחד, עם יכולת הפעול של המועצה, מצד שני; מספר שיתן ייצוג בהחאם למה שדורש החוק, ייצוג לכל הגופים בצורה יחסית פחות או יותר. הגענו ל-50 חברי מועצה כמספר מינימלי, כאשר מספר נציגי קופות החולים - בהחאם לחוק - הוא 25 וזאת בשעה ששני דברים מדריכים אותנו בייצוג של סקטור זה: א) לכל קופת-חולים, ככל שתהא קטנה, יהיה לפחות נציג אחד; ב) מעבר לזה יהיה הייצוג יחסי למספר המבוטחים בקופות השונות.

מספרי המבוטחים בקופות השונות כפי שהם עומדים לרשותנו: בקופת-החולים הכללית - 2 מליון ו-300 אלף מבוטחים; בקופת-החולים הלאומית - 270 אלף; בקופת-חולים "מכבי" - 260 אלף; בקופת-החולים המאוחדת - 190 אלף; בקופת-החולים "אסף" - 55 אלף. מכיוון שמהראשון באפריל תחאחד קופת-חולים "אסף" עם קופת-חולים "מכבי" יחול שינוי בהרכב המספרי.

ה. זיידל: מהו המספר הכולל של המבוטחים?

א. וולף: 3 מליון ו-75 אלף מבוטחים.

ה. זיידל: איך מגיעים למספר כזה של מבוטחים כאשר נאמר ש-15% מן האוכלוסיה אינם מבוטחים?

א. וולף: יש ענין של חברות כפולה, אבל יחד עם זאת אנחנו נוחנים שוליים של טעויות פה ושם. חמיד דיברו על 4 מליון מבוטחים באוכלוסיה שמנתה עדיין 2 מליון ו-600 אלף, ואם היום מדברים על 3 מליון ו-75 אלף מבוטחים הרי זה מספר מאד מאושר.

ה. זיידל: כאשר מדובר בחוק וכאשר יש צורך להגיע לחלוקה קונקרטיה של חברי המועצה, מחובתו של משרד הבריאות להגיע למספר מדוייק.

א. וולף: אין ספק שנגיע למספר מדוייק ברגע מסויים, אבל כאמור מדובר הפעם בתרגיל המבוסס על מספרים פחות או יותר מציאותיים, שחיתכן בהם טעות מינימלית.

לאור ההרכב המספרי של מבוטחי קופות-החולים השונות ולאור הנחון שלכל קופת-חולים צריך להיות נציג אחד לפחות, הגענו לחלוקה הבאה של 25 נציגי קופות החולים: קופת-חולים הכללית תקבל 19 נציגים; קופת-חולים לאומית - 2; קופת-חולים "מכבי" - 2; קופת-חולים מאוחדת - 1; קופת-חולים "אסף" - 1. כאמור, הדבר יכול להשתנות לאור האיחוד בין קופות החולים "אסף" ו"מכבי", במידה ויחבצע לפני שחוקם המועצה.

אשר להרכב המספרי של נציגי שאר הגופים בהחאם לפיסקאות הסעיף: 11 נציגי הממשלה, כאשר החלוקה היא בין משרד העבודה, משרד הבריאות, משרד הסעד, משרד האוצר וייתכן גם משרד המשפטים; נציג אחד של המוסד לביטוח לאומי, כפי שכתוב במפורש בסעיף; נציג אחד להסתדרות הכללית, נציג אחד ללשכת התיאום של הארגונים הכלכליים כנציגי ארגוני עובדים ומעבידים; נציגי מקצועות רפואיים - 3 נציגים להסתדרות הרפואית, כאשר אחד מהם הוא רופא שיניים, ו-2 למקצועות פארא-רפואיים - נציג אחד להסתדרות הרוקחים ונציג אחד להסתדרות האחיות והאחים; נציג ציבור - 1; נציג בתי-חולים ציבוריים או מוסדות רפואה ציבוריים - 1; נציגי השלטון המקומי - 2; נציגי מוסדות להשכלה רפואית גבוהה - 2. יחד - 25.

מספר זה של 50 חברי מועצה הוא המספר הסביר ביותר אליו הגענו לאחר הרבה מאד תרגילים, המאפשר גם מחן ייצוג וגם כושר הפעול של המועצה.

האם מספר זה כולל גם את יושב-ראש המועצה?

מ. ידיד:

לא נתנו על כך את הזעת במסגרת התגביל.

א. וולף:

סעיף 85:

סעיף קטן (א):

נאמר כאן ששר הבריאות יהיה יושב-ראש המועצה.
האם הכוונה היא ששר הבריאות והוא בלבד יהיה
יושב ראש המועצה? אם כן, האם אין זה גורע מסמכותו לפי חוק יסוד:
הממשלה, למנות עובד ציבור אחר לחפקיד זה?

מ. גלס:

בסעיף קטן (ב) מדובר על ממלא מקום קבוע.

א. וולף:

לא לזאת הכוונה.

מ. גלס:

בחוק יסוד: הממשלה, יש סעיף כללי הקובע כי
סמכות שהוענקה לשר בחוק, אם איננה סמכות להחקין חקנות בנות פועל
תחוקתי, ושאי השר להאציל אותה לעובד ציבור אחר, וזאת כאשר אין כוונה
אחרת, מפורשת או מכללא, בחוק. שאלתי: האם קיימת כוונה איזו שהיא
להשתמש לענין זה בסמכות המוקנית לשר לפי חוק יסוד: הממשלה, או שהכוונה
היא ששר הבריאות, והוא בלבד, יהיה יושב-ראש המועצה? אם זו הכוונה,
מן הראוי לומר שסמכות זו אינה ניתנת לאצילה.

אני מציע להשאיר את סעיף קטן (א) בעינו.

י. בארי:

אם אינני טועה גם לגבי מועצת הביטוח הלאומי
נאמר ששר העבודה יהיה יושב-ראש המועצה מבלי
שנאמר דבר נוסף. מכאן שיש כבר חקדימים ואפשר אולי להשאיר את הסעיף
כמות שהוא.

ה. זיידל:

הכוונה היא ששר הבריאות יהיה יושב-ראש
המועצה והוא בלבד ואין הכוונה לאצילת סמכותו
כיושב-ראש המועצה. בסעיף קטן (ב) נאמר שהמנכ"ל יהיה ממלא מקומו
הקבוע של יושב-ראש המועצה במידה ששר הבריאות לא יוכל למלא את החפקיד.
גם במועצת הביטוח הלאומי המנכ"ל של משרד העבודה הוא ממלא מקומו
הקבוע של יושב-ראש המועצה.

א. וולף:

ההבדל בין חוק הביטוח הלאומי והחוק המוצע
הוא בכך שחוק הביטוח הלאומי נתקבל בשנת
1954, שעה שלא הייתה עדיין סמכות להאציל סמכויות ואינני יודע מה הייתה
כוונתו בזמנו. רק ב-1968 נתקבל חוק יסוד: הממשלה, שהכניס מהפכה במכלול
החוקים שלנו בכך שקבע כי שר יכול לאצול מסמכויותיו לעובד ציבור
כאשר אין כוונה אחרת משחמעת. ב-1954, כאשר נתקבל חוק הביטוח הלאומי,
לא עמד דבר זה לעני המחוקק והוא לא נתן דעתו על השאלה, אבל גם אם
נתן דעתו על כך הרי היה ברור כי לפי המצב ב-1954 לא יכול היה שר
לאצול את סמכויותיו. כיום המצב שונה, כיוון שחוק יסוד: הממשלה, מאפשר
אצילת סמכויות. אם הוועדה רוצה למנוע דבר זה, עליה לומר במפורש
שסמכות זו אינה ניתנת לאצילה.

מ. גלס:

בשים לב לכך שאנחנו עומדים לבחור סגן או
סגנים, הרי באמת יהיה זה קצת מגוחך אם נשאיר
בידי שר הבריאות, חרף קיומם של הסגנים, את היכולת ואת הכוח להאציל
מסמכויותיו למי שאיננו סגן.

י. בארי:

עולה כאן השאלה של האצלת סמכויות קבועה או
ספוראדית: יכול לקרות שאחד הסגנים נמצא
בחוץ-לארץ, אחד הסגנים חולה תקופה ארוכה, השר עסוק ואינו יכול
לבוא. מה קורה אז מבחינה חוקית? האם על ידי הכנסת סעיף המונע האצלת
סמכויות לא מונעים את פעילותה החקיקתית של המועצה? האם במקרה זה אפשר
להעביר את הסמכות לשר אחר?

מ. חריש:

הממשלה יכולה להעביר סמכות זו לשר אחר.

מ. גלס:

השאלה היא אם הוועדה מעוניינת להגביל ולומר
במפורש ששר הבריאות יהיה יושב-ראש המועצה
ושסמכות זו אינה ניתנת לאצילה.

א. וולף:

היו"ר ח. גרוסמן: נראה לי שיש להשאיר את הסעיף כמות שהוא. בסעיף קטן (ב) נאמר שאחד הסגנים יהיה ממלא מקומו הקבוע של יושב-ראש המועצה וגם אם נקבע בחוק יסוד: הממשלה, ששד יכול לאצול מסמכיותו לעובד מדינה אחר, הוא לא יעשה זאת כאשר בהתאם לחוק יש לו ממלא מקום קבוע, אלא אם קורה המקרה שתאור חבר-הכנסת חריש, שאז יאציל מסמכיותו לעובד מדינה אחר לחקופה מסויימת.

ח. שמעוני: בהתאם לחוק יסוד: הממשלה יכול השר לאצול מסמכיותו לכל עובד מדינה, ואילו אנחנו רוצים שיאצול מסמכיותו לסגנים.

י. בארי: אנחנו חייבים להוסיף שמכות זו אינה ניתנת להאצלה. אפשר לומר: סמכות זו איננה ניתנת להאצלה אלא לסגנים.

היו"ר ח. גרוסמן: נצטרך להצביע על כך. סעיף קטן (ב):

מ. חריש: לגבי סעיף זה היתה חביעה של קופת-החולים הכללית שאחד הסגנים ינתן לקופת-החולים הגדולה ואני רוצה להסתמך על חביעה זו. עובדה היא שחוק ביטוח בריאות לא בא בחלל ריק במדינת ישראל, אלא על רקע מציאות של פעולה די ממושכת ומוצלחת למדי, שאי אפשר להתעלם ממנה, אם משוויים אותה מה שנעשה אצלנו למערכת הבריאות העולמית. בתחום זה יש איזון שהיא הסטוריה שאי אפשר למחוק אותה ושלא צריך למחוק אותה. החרומות השונות של קופת-החולים היוו את הבסיס לחוק ביטוח בריאות ואין ספק שחרומתה של קופת-חולים אחת היא מעל ומעבר למה שתורמים למערכת הבריאות קופות ושירותים אחרים ביחד. בגלל הרקע הזה עלינו לשריין בחוק - כל עוד הוא מדבר על ביטוח באמצעות קופת-החולים - את המעמד הראוי לקופת-חולים הגדולה שנשארה את עיקר מעמסת הבריאות הממלכתית עד היום. לכן נראה לי שהחביעה לתת את הסגן השני לאותו גוף שעד היום נושא על גבו את מעמסת הבריאות הממלכתית יותר מכל גוף אחר היא חביעה לגיטימית ולכן אני מציעה אותה כהצעה.

יש הגיון שממלא מקומו של יושב-ראש המועצה יהיה מנכ"ל משרד הבריאות.

היו"ר ח. גרוסמן: אם כך, אינך מקבל לגמרי את הצעת קופת-חולים הכללית.

מ. חריש: אינני מאמץ את הצעתה כנוסחה. הפשרה שלי, שהסגן השני ינתן לקופת-החולים שלה מספר המבוטחים הגדול ביותר.

י. בארי: אני מציע שנאמר בסעיף קטן (ב), כי ליושב-ראש המועצה יהיה סגן והוא המנהל הכללי של משרד הבריאות, שיכהן גם כממלא מקומו הקבוע של יושב-ראש המועצה. אני מציע הצעה זו מבלי להיכנס לוויכוח על החיוב ועל השלילה של קיום קופות-חולים במדינת ישראל לא רק כמבטחות אלא גם כמספקות שירותים רפואיים, ומבלי להיכנס לוויכוח אם קופת-חולים הכללית היא גורם מוסיף או גורע ברמת הבריאות הכללית.

ה. זיידל: קופת-החולים הכללית היא אמנם הגדולה והמושימה ביותר, אבל מטרת החוק אינה להשאיר את הניהול הבלעדי לקופת-חולים וחהא הגדולה ביותר. המטרה היא לבצע את החוק באמצעות משרד הבריאות כאשר שר הבריאות ומשרדו אחראים על ביצועו. חפקייה של המועצה לייעץ ולא לנהל - ומקורה של המלה "מועצה" ב"ייעוץ"- בעוד ששר הבריאות מבצע את החוק. מסיבה זו המנהל הכללי של משרדו הוא שצריך להיות סגנו וממלא מקומו הקבוע. אני מתנגד להצעה לתת את חפקיד הסגן השני לקופת-חולים הגדולה ביותר ומציע להשאיר את הסעיף כמות שהוא אני מניח שאם חעמוד המועצה בפני בחירת הסגן השני מבין חבריה, ייבחר אדם שהוא נציג הגוף הגדול ביותר - והרכב המועצה אומר משהו בעניין זה - אבל אינני מוכן שננצית בחוק לעולם ועד כי הסגן השני יהיה חמיד איש קופת-החולים. זה נוגד את מטרת החוק לטווח ארוך, שהיא - ביטוח בריאות כולל.

מ. ידיד: האמת היא שאנחנו חותרים לביטוח בריאות ממלכתי וביטוח בריאות באמצעות קופות-החולים הוא צעד לקראת מימוש מטרה זו. מסיבה זו לא תמכתי בהצעה ש-50% מחברי המועצה יהיו נציגי קופות-החולים, אלא הצעתי הוכב של שלישי, שלישי, שלישי ומסיבה זו אני גם מציע להסתפק בסגן אחד, שהוא המנהל הכללי של משרד הבריאות, אותו משרד הנושא באחריות לכל ביטוח הבריאות.

מ. גז: החוק הזה הוא אמנם צעד בדרך לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, אבל בינתיים זהו חוק שצריך להחבצע באמצעות קופות-החולים הקיימות. אותה קופת-חולים שדואגת לבריאותם של 2 מליון מבוטחים טובה לתפקידה זה, אבל אינה טובה מספיק כדי לקבל סגן ליושב-ראש המועצה? אינני חופסת הגיון זה ואני תומכת בהצעה חבר-הכנסת חריש.

היו"ר ח. גרוסמן: הצעה חבר-הכנסת חריש היא הצעה פשרה מסויימת בין מי שסבור שלא צריך להיות כלל סגן של קופת-החולים ויש להסתפק בשר ובמנכ"ל, ובין מי שסבור שצריך להיות רק סגן אחד של קופת-חולים. לי נראה שגם מבחינת היעילות וצוי שיהיו שני סגנים, ודבר נוסף - כדי לאזן את ההנהלה וצוי שחיה שלישיה: שני אנשים של משרד הבריאות, ושלישי שאינו שייך למשרד הבריאות אלא לקופות החולים. יש לשער שאם יהיה לקופות-החולים סגן הוא יהיה איש קופת-החולים הגדולה ביותר.

אם יהיה חוק בריאות ממלכתי נצטרך לשנות את כל הסעיפים, חבר-הכנסת זיידל, ולא רק את הסעיף הזה. בסופו של דבר אנחנו תובעים בחוק זה כל כך הרבה דברים מקופות-החולים שראוי שנציג קופות-החולים יהיה השלישי בהנהלה, ואם אתה מסכים שדה-פקטו זה צריך להיות נציג קופת-החולים הגדולה ביותר, מדוע אתה חושש לעשות זאת בפומבי? איננו משחקים באינטרנסנטיות צרה, אנחנו רוצים שחיה שלישיה תקיפה, אופרטיבית, מייצגת, וכדי שחיה כזאת צריכה להיות מיוצגת בה קופת-חולים הגדולה. אנחנו לא רוצים שיווצר מצב ששר הבריאות והמנכ"ל יאמרו לקופות-החולים מה הן צריכות לבצע ואחר כך חבוא קופת-חולים הגדולה וחערער על אפשרות הביצוע. המועצה צריכה לשקף את החוק כולו; האם דווקא במה שקשור אליה נכניס אלמנטים של חוק ביטוח בריאות ממלכתי כאשר כל החוק אינו כזה? אינני רואה הגיון בהצעה חברי הכנסת בארי וידיד.

מ. ידיד: אם לא תתקבל הצעה חבר-הכנסת בארי, אחמוך בהצעה חבר-הכנסת זיידל.

מ. חריש: קודם כל הערה פרגמטית: כל מי שרוצה ביטוח בריאות יעיל צריך להשחמש בנסיון הניהולי של קופות-החולים במדינת ישראל, ומבחינת הנסיון שהצטבר אין בארץ נסיון שמתקרב להיקף הנסיון שנצטבר במערכת קופת-החולים הגדולה ביותר.

אשר לצד העקרוני: קורה דבר מוזר, שהנציגים של החתרות החופשית, שמצדדת בפחות התערבות ממשלתית, רוצים לא רק בהלאמה, אלא בריכוז אדמיניסטרטיבי ביד מרכזית אחת. אני בעד בעלות ציבורית, אבל אני מבאין בין הלאמה לבין בעלות ציבורית, כי בעלות ציבורית יכולה ללכת בד בבד עם קיום חרות בתוך המערכת, וחתרות בין קופות-החולים על מתן השירותים יכול להיות יעיל ביותר לטווח רחוק. מבחינה זו אינני נבהל ממספר קופות-חולים, שלאורך זמן יכול להבטיח שיפור השירותים למבוטחים.

לחבר-הכנסת זיידל: במבוא לחוק כתוב: "הביטוח יהיה חובה על כל חושבי המדינה, והוא יבוצע באמצעות קופות-חולים מוסמכות". באמצעות קופות-חולים, לא באמצעות משרד הבריאות - דבר שעובר כחוט השני בחוק: בסעיף 7, בפרק ג', שהוא פרק שלם על קופות-חולים, בפרק ד', המדבר על חברות בקופות-חולים. כל מערכת החוק הזה מדברת על קופות-החולים כבסיס לחוק, ולכן ההגיון מחייב שקופות-החולים שבאמצעותם מבצעים את החוק לא יעמדו במצב של אי שיחוף פעולה. אני רוצה למנוע מצב שהרכבת המועצה בפעם הראשונה תיפתח במאבק פוליטי, ומדובר במאבק פוליטי ולא במאבק רעיוני, אלא אני רוצה להבטיח שהקמת המועצה חלווה בוויכוח כיצד לתת שירותים טובים יותר.

י. בארי: אם למצוא הצעה פשרה, הרי שהיא הוגשה לנו על ידי הממשלה. הצעה החוק שהוגשה לנו זו הצעה הפשרה ולא ההצעה שהציע חבר-הכנסת חריש. והצעה זו אומרת - שלושה יושב-ראש ושני סגנים. ואם אנחנו רוצים ללכת לפשרה, מה רע בכך אם המועצה חבחר מבין חבריה רק סגן שני? ואם שני סגנים, מדוע חייב הסגן

בארי:

השני להיות נציג קופת-חולים? ואם נציג הציבור יהיה משכמו ומעלה ואולי המחאים ביותר לשמש סגן שני, האם לא ימנו אחר אלא ימנו דווקא אח איש קופת-חולים שמנגנון קופת-חולים בחר בו כנציג?

לחברת-הכנסת גז: אמנם בקופת-חולים הכללית כשני מליון מבוטחים, אבל יש אנשים רבים, כולל גורמים בקופת-חולים, המביעים ספק רב לגבי חופעות שונות בקופת-החולים, וזאת בלשון המעטה. העובדה שיש לה שני מליון מבוטחים עדיין איננה אומרת איפוא שצריך להפקיד בידיה את תפקיד הסגן השני, כי איך הכרח שאותו סגן מייצג אותם שני מליון מבוטחים.

ה. זיידל: לחבר-הכנסת חריש: אמנם ציטטת את המבוא לחוק,

אבל כחוט השני עובר בחוק סעיף אחד הקובע שמבצע החוק הוא שר הבריאות, או שני שרים בהתייעצות עם שר שלישי. לא נאמר בשום מקום שההתייעצות צריכה להיות עם קופת-החולים.

מ. חריש: 50% מחברי המועצה הם נציגי קופת-החולים.

ה. זיידל: אבל ביצוע החוק הוא באמצעות משרדי ממשלה.

היות ושמענו היום מספר ראשון איך יראה בערך הרכב המועצה ומאחר שלפי החוק תהיה לקופת-החולים נציגות של 50%, יש להניח מבחינה הגיונית שכאשר תתכנס המועצה היא תבחר כסגן שני אדם שמייצג את הקופה הגדולה ביותר, אבל אינני רוצה להנציח בחוק את מתן תפקיד הסגן השני לנציג קופת-חולים הגדולה ביותר.

מ. גלס: לפרספקטיבה של הבעיה: עד כמה שיכולתי לראות

איך הצעת החוק מעניקה סמכויות מיוחדות ליושב-ראש המועצה. מזה נובע שתפקידו - כל עוד לא נקבע משהו אחר בחקנון המועצה - הוא לשבח בראש ישיבות המועצה וחו לא. התקנון יכול לקבוע תפקידים נוספים, וזאת בהתאם לסעיף 88, באישור שר הבריאות.

היו"ר ח. גרוסמן: לסעיף קטן (ב) שלוש הצעות: (א) להשאיר את

הנוסח כמות שהוא; (ב) להסחפק בסגן אחד, שיהיה המנהל הכללי של משרד הבריאות; (ג) להוסיף לנוסח המוצע שהסגן השני יהיה נציג קופת-חולים שמספר המבוטחים שלה הוא הגדול ביותר.

סעיף 86:

א. וולף: בסעיף זה יש לנו שתי הצעות חיקון. האחת -

לאחד את הוועדה לתכנון האישפוז והוועדה לשירותים רפואיים לוועדה אחת, וזאת מכוח המלצות של מומחים בתחום הרפואה והמינהל הרפואי, הטוענים שהפרדה בין שתי ועדות אלה תיצור חיכוך, כפילוח ואי אחידות בפעולתן.

הצעת חיקון שניה: נאמר בסעיף שהמועצה תבחר מבין חבריה את הוועדות. חוץ כדי חישובים הגענו למחשבה שעל ידי כך שנטיל על 11 נציגי הממשלה, לדוגמה, השתתפות בחמש ועדות - ויש סיכוי סביר שיקבעו עוד ועדות - נטיל עליהם עומס גדול מדי, דבר שאינו יעיל. מכאן עלה ההרהור - ואני מביא אותו לשיקולכם - אם לא כדאי היה לכתוב: "המועצה תבחר מבין חבריה או שלא מקרב חבריה ועדות".

מ. זיידל: איך חשמו על הפרופורציה של הנציגות?

א. וולף: את הוועדות קובעת המועצה, המורכבת כפי שהיא מורכבת.

לגבי תפקידי הוועדות: לגבי הוועדה המסדרת יש לנו דברים מפורשים בסעיף 87. זו מעין ועדה אד-הוק המציעה למועצה את ההרכב האישי של הוועדות - לא את מספר החברים שאת זה קובעת המועצה עצמה - אח יושבי הראש של הוועדות, את החומי תפקידיהן ואת החלוקה המדוייקת של סמכויות המועצה המנויות בסעיף 83 בין הוועדות השונות.

ה. זיידל: ההצעה לאיחוד שתי הוועדות נראית לי, כי הוועדה לתכנון האישפוז והוועדה לשירותים רפואיים הן שתי ועדות דומות.

ה. זיידל: לא נראית לי ההצעה שאפשר לצרף לוועדה אנשים שלא מביין חברי המועצה, מה גם שהמועצה ושאיפת להעניק לוועדה סמכות לפעול בשמה.

היו"ר ח. גרוסמן: אוסיף נימוק לצורך באיחוד שתי הוועדות: אחת המגמות של חוק זה היא להכניס שירותים משולבים ולהתגבר על הפיצול שבין מרפאות מקצועיות ומרפאות בלתי מקצועיות. שילוב זה צריך להיעשות בכל הארץ ולכן כל חלוקה בין ועדה לתכנון האישפוז וועדה לשירותים רפואיים תחטיא את המטרה. אנחנו רוצים לא רק לחת ביטוח לכל האזרחים אלא גם להעניק להם שירות טוב יותר.

י. בארי: בו ברגע שהמועצה חתא ושאיפת לאצול מסמכויותיה לוועדות ולפעול באמצעותן - ואזי החלטות הוועדה מכוח אצילת סמכויות דינן כדין החלטות המועצה - הרי גם מבלי שנצטרף נציגים שאינם חברי המועצה עלולה להתהוות מיוזיזציה לגבי בחירת הוועדות והאצלת הסמכויות ואז אנחנו מפקיעים סמכויות מן המועצה ולפי מפתח שלא בהכרח הוצע על ידי שר הבריאות. גם כך לבי אינו שלם עם ההצעה שהובאה על ידי מר וולף, אבל אם אמנם זה יהיה המפתח, ניחן יהיה לשנות אותה על ידי בחירת ועדות ואצילת סמכויות. אם הכוונה להשאיר את סעיף קטן (ב) בעינו, צריך להוסיף - גם ללא צירוף אנשים מבחוץ - שיחסי הגופים השונים המרכיבים את המועצה לא ישחנו בוועדות שתבחרנה מביין חברי המועצה.

היו"ר ח. גרוסמן: בסעיף 87 נאמר: "ובלבד שבועדה לתכנון האישפוז יהיה רוב לאותם חברי המועצה שהם נציגיך של בעלי רוב מיטות האישפוז במדינה". מכיוון שרוב המיטות הן של הממשלה, אין לך ממה לחשוש.

י. בארי: יש לי יוחר מחששות מסויימים לגבי מה שעומד לקרות בוועדה זו.

צריך לשקול אם אין מקום להוסיף בושימת הוועדות, שהן מנדטוריות, ועדה לענייני חקציב, וזה נובע מהצעה לגבי לסעיף 83, כאשר ביקשתי להעניק למועצה סמכויות של פיקוח על חקציבי הקופות וקבלת דו"חות מן הקופות על ביצוע חקציביהן.

יש הצעה של הסתדרות הרוקחים בדבר ועדה לאספקת חרופות. האם אין מקום לקבוע ועדה כזאת?

מ. ידיד: אינני מתנגד לאיחוד הוועדות המנויות בפיקסאות (2) ו-(3).

לגבי חקציב הייחי מציע להוסיף בפיקסה (5) שוועדת החעריפים תפקח גם על החקציב.

אינני חומך בהצעה לבחור לוועדות גם אנשים שלא מביין חברי המועצה.

מ. הריש: אני מביין את הרגישות לבחירת אנשים לוועדה שלא מביין חברי המועצה בגלל השאלה של מיוזיזציה והשאלה של האצלת סמכויות. אבל אולי בכל זאת ניחן למצוא פתרון להבטחת הייצוג בוועדות גם אם לא כולם יהיו חברי המועצה, כי אני חושש מכך שאנשים מעטים יישבו על הרבה כסאות, כפי שזה החגלה בחברות הממשלתיות.

א. וולף: על הייצוג הפרופורציוני בוועדות לפי הייצוג במועצה: הכוונת אינן אחרות, אבל הייחי חושש לכתוב זאת בחוק. ניקח לדוגמה את ועדת החעריפים. איננו רוצים ועדה של 15 איש; אנחנו מדברים על מסגרת של כ-9 אנשים. אם במסגרת זו צריכים לחת ייצוג של 50% לקופות החולים, ברור שלא כל קופת-חולים חוכל להיות מיוצגת באותם 50%, ואם רוצים לחת ייצוג פרופורציונלי ליחר הגופים, יצטרכו לנפח את הרכב הוועדה. מכיוון שהוועדות הן מתכונת מוקטנת של המועצה לא ייתכן לשמור על הייצוג הפרופורציונלי של המועצה עצמה. ייתכן מאד, למשל, שלנציגי המוסדות להשכלה רפואית גבוהה אין כל ענין לשבח בוועדת החעריפים, אבל לעומת זאת יש להם ענין לשבח בוועדה לכוח אדם רפואי, ואז ייתכן שיתנו להם שני נציגים בוועדה זו בעוד שבועדת החעריפים לא יהיה להם כלל ייצוג. אם נהיה נוקשים בענין זה נחטיא את המטרה.

ואם נכתוב שיש להשחזר לשמור על הפרופורציה במידת האפשר?

י. בארי:

אנחנו לא צריכים לומר למועצה שעליה לשמור על הפרופורציה בוועדות. היא עצמה

היו"ר ח. גרוסמן:

צריכה לעשות זאת.

ואם 51% של המועצה ישחלטו על אחת הוועדות ויחליטו שזו ועדה מפתח? צריך

י. בארי:

לכתוב.

המועצה לא חוכל לעבוד כך.

א. וולף:

אם, נניח, שבוועדה לחכנון האישפוז ולשירותים רפואיים יהיה לקופת-חולים הגדולה ייצוג בלעדי, יבואו כל יתר הנציגים ויאמרו: איך מועצה.

היו"ר ח. גרוסמן:

הכוונה היא לחת יצוג שמשקף פחות או יותר את הפרופורציה במועצה, אבל

א. וולף:

במחכונת גמישה שחתחשב בהפקידי הוועדות ובעובדה שאיננו רוצים ועדות מנופחות שלא חיינה פעילות. אינני יודע אם אנחנו חורמים לענין על ידי קביעה של משהו נוקשה בחוק, אפילו אם אומרים "במידת האפשר".

המועצה לא חוכל לפעול אם תהיה מיוריוציה

של הוועדות, ומחוך הנחה זו אין שום חשיבות לעובדה אם בוועדות יהיו אנשים מקרב חברי המועצה או לא. כי אם יש חשש למיוריוציה הוא קיים בשני המקרים, ואם אין חשש כזה, זה שוב בשני המקרים. לעומת זאת, למען יעילות תפעולן של הוועדות אנחנו חושבים שטביר להכניס גם אנשים שאינם חברי המועצה, כדי שלא יקרה שאנשים שמחמנים כחברים בכמה ועדות לא יבואו לאף אחת.

אשר להצעת חבר-הכנסת בארי להוסיף ועדה לעניני חקציב: אנחנו מחנגדים להצעה המקורית שלך לפיקוח על החקציב, אבל בפסיקה (11) בסעיף 83 כחוב במפורש: "ייעוץ והמלצה לשרים בדבר התקנת תקנות לפי חוק זה". הוועדה המסדרת תשלב תפקיד זה בפעולת אחת הוועדות; לי נראה - בוועדת התעריפים. ייתכן שיצטרף לחת לוועדת התעריפים שם יוחר ארוך שיהיה בחוכו ביטוי גם לענין החקציב וזה ניתן בהחלט לשיקול. אינני מציע להקים ועדה מיוחדת.

האם התעריפים כוללים גם אח גבהם של דמי הביטוח?

י. בארי:

לא.

א. וולף:

לגבי ועדה לאספקת חרופות: ייתכן שבמועצה

יגיעו למסקנה שיש מקום לוועדה מיוחדת כזאת ולכן אנחנו מחירים למועצה להקים ועדות נוספות אם חראה לנכון.

להצעתו של מר וולף להרכיב אח הוועדות

מ. גלס:

גם מכאלה שאינם חברי המועצה: (א) האם הצעה זו נאה, לדעתך, גם לגבי הוועדה המסדרת? (ב) האם אין צורך להגביל שלפחות אחוז מסויים של חברי הוועדה חייב להיות מחברי המועצה? (ג) האם ניתן לאצול במקרה כזה סמכויות של המועצה לוועדה, שאז החלטת הוועדה כהחלטת המועצה? נראה לי שאם נצמצם במידה מסויימת דבר זה או נגביל אותו הוא עשוי לקבל פנים אחרות ולהחקבל גם על דעת המחנגדים.

אשר לפחרון בעיית עומס העבודה על חברי

המועצה: עומס העבודה זו בעיה כללית שנחקלים בה הרבה. הוועדות מתכנסות, היושב-ראש מחכה למנין והמנין לא בא. פחרון חלוף לענין זה נמצא בחיקון שנחקבל לפני שנחיים לגבי מוסדות החכנון והבניה ולפיו מי שרשאי למנות נציג למועצה, או לגוף קולגיאלני זה, רשאי באותה מידה למנות לו ממלא מקום קבוע. במקרה כזא אותו ממלא מקום קבוע צריך לענות על קואליפקציות מסויימות שנדרשות גם מחברי המועצה. דבר זה עשוי להוריד לא במעט מן המעמסה המוטלת על חברי המועצה.

אפשר אולי להכניס לוועדות גם לא חברי

היו"ר ח. גרוסמן:

מועצה, אך חוך הגבלה שתשתית הרכב הוועדה

היא מחברי המועצה.

אפשר לכתוב שממלא המקום יהיה על דעת המועצה.

א. לאור:

מ. חריש:
אני מביין את הקשיים לגבי הצילום הפרופורציונלי של המועצה בגוף יוחד קטן, אבל יחד עם זאת קיימת הרגישות לגבי הבטחת המיעוט ועליכם לנסות למצוא דרך שחבטיח שלא תהיה מיוריציה בעניין זה.

חסרה כאן זכות ערעור על החלטות הוועדה. ברגע שמעניקים לוועדה סמכויות של מועצה והיא פועלת בסמכות זו, צריך שתהיה אפשרות ערעור על החלטותיה לאיזה מינימום של חברי ועדה או חברי מועצה.

אני בעד שיתוף אנשים שאינם חברי מועצה בוועדות. יש ועדות שבהן נציגי גופים מסויימים יכולים להיות יותר טובים ויותר יעילים מאשר חברי המועצה. באשר לדרכי המינוי של אנשים אלה לוועדות הייתי מכניס איזון שהיא הגבלה של קריטריון התאמה וייתכן שצריך גם את אישורו של השר.

ה. זיידל:
המפתח הוא בסעיף קטן (ג) המדבר על האצלת סמכויות: אפשר לקבוע שהחלטה על האצלת סמכויות לוועדה מטעם המועצה יכולה להתקבל רק בשני שלישי של המועצה.

מ. גזן:
האם העובדה שוועדה מסויימת מזמינה מומחים מחוץ למועצה מחייבת גם את יוחד הוועדות להזמין אנשים מחוץ למועצה?

היו"ר ח. גרוסמן: אם מדובר ביועצים, לא.

א. וולף:
אני רוצה להדגיש: ההצעה להכניס לוועדות אנשים שלא מביין חברי המועצה עלתה לרגל שיחה עם נציג האוצר, המודע לעומס שמוטל על חברי הוועדות. לא גיבשנו עדיין הצעה אלא זרקנו זאת כרעיון. אני בהחלט מסכים עם מר גלס שאח החברות בוועדה המסדרת צריך להגביל לחברי המועצה בלבד; ייתכן גם שצריך להגביל את מספר אלה שאינם חברי מועצה בוועדות. אני מציע לא להגביל את החלטות הוועדות מכוח האצלת סמכויות של המועצה במקרה שיש בהן אנשים שאינם חברי המועצה, כי לא נוכל לפעול בצורה זו במועצה.

מציאח פחרון למניעה מיוריציה מחייבת הרבה מאד מחשבה. אני שומע ממר גלס שיש משהו בעניין זה בפקודת העיריות וייתכן שזה מתאים לנו.

י. בארי: פה זה לא יהיה פחרון.

א. וולף:
לגבי זכות ערעור על החלטות הוועדה: אני יוצא מהנחה שאח זה תקבע המועצה בחקנון, מכוח סעיף 88(א). מאחר שכחוב שהחלטות הוועדה מכוח אצילת סמכויות המועצה דינן כדין החלטות המועצה, אינני בטוח אם נוכל לעשות דבר נוסף אלא אם משנים את כל הסעיף.

י. בארי: האם מנוי וגמור אתכם באשר למשקל החלטות הוועדה שדינן יהיה כדין החלטות המועצה?

א. וולף: אחרת אין טעם לוועדות.

מ. חריש: מה לגבי ערעור?

מ. גלס: בבניין ערים זה קיים. יש לכך חקדים מעוגן בחוק.

היו"ר ח. גרוסמן: הסעיף אינו בשל עדיין לסיכום אלא בעניין איחוד הפיסקאות (2) ו-(3). כל היתר מחכה עדיין לעיבוד.

הוחלט: במקום " (2) ועדה לתכנון האשפוז; (3) ועדה לשירותים רפואיים" יבוא - (2) "ועדה לתכנון האשפוז ולשירותים רפואיים"